

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Oratio Archidami, Argumentum:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Dij, Deaque obfidetur: Castra feruorum publicos vestros Penates tenent: hæc vobis forma sanæ ciuitatis videtur? Tantum hostium non solum intra muros est, sed in arce supra forum, curiamque, comitia interim in foro sunt, Senator in curia est: velut cum otium superat: Senator sententiam dicit, alij Quirites suffragium ineunt. Non quicquid patrum, plebisque est, Consules, Tribunos, Deos, hominesque omnes armatos opem ferre, in Capitolium currere, liberare, ac pacare augustissimam illam domum Iouis optimi maximi decuit? Romule pater, tu mentem tuam, qua quondam arcem ab his iisdem Sabinis auro captam recepisti, da stirpi tuæ; iube hanc ingredi viam, quam tu dux, quam tuus ingressus exercitus est. Primus eni ego Consul quantum mortalis Deum possum, se ac tua vestigia sequar.

O E C O N O M I A
orationis.

- I. Proposicio periculi, & hortatio ad depellendum. *Argumenta à religione*
- II. Argumenta petuntur à sacris qua in istis adhortationibus primum locum obtinent. *Vide orationem Camilli de migratione, in qua hunc locum suis perextum inuenies.*
- III. Concluditur per Apostrophum ad Remulum, similiter Germanicus apud Tacitum libro primo, cum ad compescendam militum seditionem peroraret, Augusti mentem innocauit. *Tua diue Auguste caelo recepta mens, Tua Pater Druse imago, tui memoria, iisdem istis cum militibus, quos iam pudor, & gloria intrat, eluani hanc maculam.*

X E R X I S O R A T I O.

Oratio antiquum candorem minimè elaborati sermonis sapit.

Ex Herodoto.

Πέρσαι, τῶν ἑγὼ ὑμῶν χεῖρα, ὑμῶν σιωπῆλα, ἀνδρας τε γίνεσθαι ἀγαθοὺς, καὶ μὴ κατασχέσθαι τὰ πρόθεν ἐργασμένα Πέρσησι, ἕντα μεγάλα τε καὶ πολλὰ ἄγρια. Ἄλλ' εἰς τεθκατος καὶ οἱ σύμπασιες προθυμίῃ ἔχωμεν. ζυῶν γὰρ τῶν πάντι ἀγαθῶν ἀπεύδεται, ἢ καὶ ἕνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι ἔπολέμῃ σίτετα μένας. ὡς γὰρ ἐγὼ τωιδάνομαι, ἐπ' ἀνδρας στρατευόμεθα ἀγαθοὺς, ἢ ἢν κρατήσωμεν, οὐ μὴ τις ἡμῖν ἀλλοστρατός ἀντιπῆ κατέ ἀνθρώπων, νῦν δὲ διαβαίνομεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι τοὶ Περσῶν γῆν λελόγχασι.

PERSÆ, ego vos, quorum opera mihi opus est, contraxi, vt viri præstantes existatis, ne uires hæctenus gestas à Persis magnas, præclarasque dedecoretis, sed cum singuli, tum vniuersi exhibeamus nos alacres, commune enim hoc hominibus bonum est, strenuos esse. Eaque de re vos cenfui præmonendos, ad bellum constanter tolerandum. Nam (vt ego audio,) aduersus viros egregios tendimus: quos si superauerimus, nullus vnquam nobis alius exercitus obstabit. Nunc igitur Deos præsidis terræ Persidis precati tranfcamus.

Hortatio ad fortitudinem.

O R A T I O A R C H I D A M I.

Argumentum.

Comparato bello à Lacedæmonijs & socijs Peloponenfibus aduersus Athenienses, & contractis in vnum copijs. Archidamus rex Lacedæmoniorum, qui illius belli summam obtineret, conuocauit sociorum proceres, eosque, cum conuenissent, hac ratione hortat.

Qqqq horta-

horatus est, ut pro se quique suas partes in eo bello suscipere, & fortiter tuerentur, fiduciam, quam ex ingenti sua multitudine concipere poterant, conatur ijs extorquere, nullum esse hostem negligendum, nedum Atheniensem, qui & belli gloria, & viribus praeferret. In bello gerendo fortitudinem esse adhibendam & cautionem, remouendam ignauiam.

Ex Thucydide.

Item Horatio militaru ex Thucydidis.

ΑΝδρες Πελοποννησιοι, & οι εξουμιχοι, & οι πατερες υμῶν πολλας στρατειας, & εν αυτη τη Πελοποννησῳ, & εξ επισημοτερο καὶ ημῶν αυτων οι κρεττοτεροι οδχ. απειροι πολεμων εστιν. ομοσεδδ & η ουπα μειζονα παρσκειον εχοντες εζηλοιδω. αλλα & επι πολιν δουκιωτατων νυν ερχομεθα, & αυτοι πλειστοι και αριστοι στρατειοντες. διχρον αυν ημεις μητε τ πατερων χειρας φαμεν οσαι, μητε ημῶν αυτων δόξης ενδεεστερας. η γαρ Ελλας πασα τηδε τη ερημη περητοι, & κρατχει τη γνη γινωμεν, εννοιαιμ εχασα, δια το Αδριακειον εχθρο, προ ασημιας εβπηνοιδω. ου ενχηρη, ει τω & δοκωιδω πληθει εβπειναι, & ασφραλια πολλη ειναι μη ανελτην τοις οι αντης ημιν δια μαχης, τωτων ετερα αμειλετερον ε παρσκειασομενεσ χειραιν. αλλα & πολεωσ εν ασης η γεμονα, και τραλιωτα, το γε τα αυτ αιε προσδεχομενεσ κινδυνων εναι η εφ. αδηλα γαρ τα ε τ πολεμων, και δε ολιγη τα πολλα, & δια τ οργησ οι εβπεινησεις γινονται πολλακις τε το ελασων πλησθη, δεδιος, αμεινον ημιν ατο τοις πλειονας, δια το χαλιφρονεστας απαρσκειωσ γενεσθαι. χρη η αιε οι τη πολεμια, τη ε γνημη διαρσαλεσ στρατειων, τω η εργα, δεδιος τα παρσκειωσ οσαι. ουτα γαρ προς τε το εβπειναι τοις οι αντης εν ψυχοτατοι εν ειρ, προς τε το εβπειναι ασφραλιεσται. ημεις η ουδ εβ αν ατατον αμιν οσαι ουτα πολιν ερχομεθα, αλλα τοις πασιν αριστα παρσκειωσ τενετω. ωσο χρη & πανυ ελπειν δια μαχης εναι αυτοδε, ει μη & νυν ωρμελωται. εν ε ουπα παρσκειωσ αλλ οταν εν τη γη ορασιν ημεις δεδντας τε και τα κεινων εβθειρονται. πασι γαρ εν τρις ομμοσι, & εν τω παρατηρα εβαν πασχοντας ε αηδες, εργη παρσπειναι. & οι λογισμω ελαχιστα χροσφοροι, δεμω πλετα ες εβγον κωδισανται. Αδι-

Viri Peloponenses, ac Socij, & nostri maiores multas expeditiones, cum in ipsa Peloponense, tum extra eam sumpturunt, & ij qui ex nobis ipsis sunt profectione aetate, haud inexperi sane rei bellicae nunquam tamen maiorem habentes apparatus belli processimus. Verum nunc aduersus validissimam pergimus ciuitatem, & ipsi plurimi & fortissimi militantes. Aliquam est igitur, nos, neque patribus deteriores videri, neque nostra ipsorum gloria inferiores. Omnis enim Graecia ad hunc motum animo erecta est, & attenta, vota que facit propter Atheniensium odium, ut nobis ex sententia eueniat. Itaque non est faciendum, ut, etiamsi cui videmur permulti in hostem ire, ac magna fiducia esse, illum non proditurum ad conferendum nobiscum praelium, idcirco aliquid de apparatu belli remittatur: sed vnusquisque, & dux ciuitatis suae, & miles, semper expectet in aliquod sibi discrimen per sese esse veniendum. Anceps enim conditio est bellorum, & ex paruo sunt multa, & cum indignatione configitur. Ac saepe minor manus, dum metuit, maiorem pra contemptu parum instructam profligauit. Oportet autem in hostili terra militantos, animo quidem esse praestanti, ad rem vero gerendam cum metu se preparare. Ita namque, & ad inuadendum hostem promptissimi fuerint, & ad propulsandum tutissimi. Neque vero aduersus ciuitatem nos tendimus, ita inuadendam ad se vleiscendam, sed omnibus quam maxime rebus instructam: ut omnino credendum sit, eos in certamen esse venturos; et si minus nunc sese mouent, quum nondum sub aspectum venimus; at certe quum viderint nos in suis finibus agentes hostiliter, ac cuncta vastantes, tunc se moturos esse. Omnes enim, qui ante suos oculos subito insolitum quippiam patiuntur, iracundia subit: & quiratione minimum vtuntur, ij plerumque ad agendum furore profiliunt. Quod Athenienses maxime omnium credibile est esse.

Ed. H. S.

Eiducia: mia nou.

sa. 2. 1.